

Руска духовна поезија

ЗИНАИДА ХИПИУС
(1869–1945)

Господе, молим Ти се.
У овом ноћном часу ја Те молим:
дај ми још једном да видим
Русију коју волим.

Ко што си Симеону дао,
Господе, да види Месију,
тако и мени дај
да видим рођену Русију.

АНА АХМАТОВА
(1889–1966)

РАСПЕЋЕ

Хор анђела је велики час славио
и небеса су се топила у ватри.
Оцу је рекао: 'Зашто си ме оставио?',
а мајци : 'О, не плачи због мене, Мати!'

Јецатући, Магдалена се у прса ударала.
Вољени ученик беше ко од леда.
А тамо где је ћутке Мати стајала
нико се не усуди ни да погледа.

Март, 1940.

ЛИДИЈА АЛЕКСЕЈЕВА
(1909–1989)

АДАМ И ЕВА

Адам и Ева су изгнани из раја
у пределе јада и страха — најтеже.
Ту смрћу одише ноћи зла тишина
и сунце нежношћу смртоносном жеже.

Цео дивљи свет им је подарен на муку,
на црни труд. А мир под тужним небесним луком
траје док стежу вољену руку
уморном вољеном руком,

и док своју душу без речи предају,
и оскудна топлота док их греје нежна.
А последњи дар је изгубљеног раја
— земаљска самоћа, страшна, неизбежна.

ЈЕЛЕНА ОГЊЕВА

(око 1925–1985)

ТАЈНА ВЕЧЕРА

1

Весело је асурама
под застирати,
клубе размештати,
Тебе чекати.

Стојим и чекам:
сад ћеш ући,
очима ћеш моје очи
наћи.

За срце ме је зграбила
звер страха.
Врата се отворила.
Да л' да се скријем негде, без даха?

Али тај страх – да л' смисла има?
Моје је срце одавно
у Твојим очима,
моје је срце одавно
међ Твојим длановима.

2

И ево, Ти си убрус опасао
и служити стао:
по реду си нам свима
ноге прао.

Зар сам то могао издржати?
„Никада моје ноге Ти нећеш прати!“
„Тад са мношћем нећеш бити, знај!“
„Господе, онда ме целог окупај!“

З
Пир је крају све ближе.
Ко тамо на челу стола устаје?
То Твоја рука
чашу диже.

„Ово је Крв Моја.“
Црвени се чаша.
Господе, како је беспомоћна љубав наша!
Последњи комад хлеба
руке Ти ломе.
„Ово је —
Тело Моје.“

И пир се заврши на томе.

СВЕТЛАНА КЕКОВА
(1951)

ХАЛКИДОНСКИ ЉИЉАНИ

Таква имена лептирима нареци
да се по звуку препозна боја њина.
Дај зимским пчелама меда и вина,
а смирну, злато и тамјан подари деци.

Уђи у моју кућу – и ја ћу свећу упалити.
Реци ми: „Ћути!“ - и ја ћу одмах заћутати.
Реци ми: „Плачи!“ – и ја ћу, ко киша, заплакати.

Светлост се припија уз душу као влага уз брод
и као ластавица уз пусти небески свод.
„Волим те!“ – реци ми тихо, тако тихо да боли,
и тада ћу разумети и како воду пламен воли,
и вечност – секунди незадржив кас,
остављено тело како дух воли нежно,
и како нас,
огољене и грешне, Свевишњи воли – безнадежно.

МАРИНА ТУМАНОВА
(1952)

Ми зато Бога очовечавамо
да би било лакше за нас
да га у помоћ дозивамо
ил' прекоримо у зао час;

и кад нас обузме усхићење,
у нашем светлом часу том,
да Рождество и Воскресење
из храма понесемо дому свом.

Ми Оцу дајемо лик строг и благ
да жељу душе умиримо:
да када стигнемо на смртни праг,
у очи без дна замиримо.

ИРИНА РАТУШИНСКА
(1954—2017)

Боси по прашњавим путевима,
под црквеним вечним сводовима,
са дрхтавим свећама у рукама,
људи траже доброга Бога

да би их пожалио и разумео
за убиства, бунило, обману;
и да им прислони своје дланове
на слепоочницу као на загађену рану;

да би мрак душе и очи без сјаја
видео на њиховом згрченом лицу;
да би ослободио греха лудака,
песника, свештеника и блудницу;

да би спасао бегунца од потере
и дао гладнима хлеба.
Можда је Бог — крст на длану,
Можда је Бог — у тами неба.

Како да к Њему стазу пронађу,
за над и бол праву меру?
Људи још траже доброга Бога.
О, дај им, Боже, да Те нађу
и утврде у Тебе веру.

МОЛИТВА

Да плачу – умеју сви,
а да се радује – само једна једина.
Богородице Дјево, радуј се и не остави нас,
не остави!
Сланија од свих мора је Твоја судбина.
Помилуј нас: научи осмеху наша уста,
научи радости лакомислена чеда
као што си научила Сина
да по земљи иде Твојој
и да је добрим очима гледа.
А ми смо створили на њој
пакао за себе.
Научи нас да не скренемо с пута
у магли која је гушта и љута.
У земљи мојој
погашена су сва кандила
упаљена давно за Тебе.
Видиш како нам је душе грч стегао:
јер судови су све страшнији и само се Ти,
обучена у оскрнављене ризе,
бринеш о нама,
да би светло и добро било

лудама и будалама.
Ти једина знаш
да љубављу, а не кључем, врата отвараш.
И зато Те молимо са сјајем наде на лицу:
— Богородице Пресвета,
отвори нам срца да у њих љубав сместимо,
као што си отворила песничницу
свога детета.

КРШТЕЊЕ РУСИЈЕ

Претресли смо добро сву нашу планету,
тражећи срећу иза брежуљака.
Обележена је градом наша стаза свака.
Ал' нема среће на овоме свету.
У загрљај мајци свако би од нас хтео да се врати,
у топлу кецељу да загњури очи.
Али узалудно: она неће моћи
на наша питања одговоре дати.
Право смо имали у детињству само
на посредника између нас и света лажног.
А сад под ударцима ветра влажног,
ми путеве крчимо и сивим камењем поплочавамо.
Дужни смо да све испитамо.
Без радосних открића
и подбијених од шљунка ногу,
поново се враћамо Богу
ми, тужна људска бића.
О Владимиру-крститељу, Ти си нам спас!
Немој се уморити да држиш крет
између неба и нас!

ОЛЕСА НИКОЛАЈЕВА
(1955)

ПОВОДОМ СМРТИ ОЦА

Тата, ти више нећеш морати да се на овој земљи
мрзнеш и клизаш,
да смрзнуту беживотну сузу са трепавица скидаш,
да због ветра свој смешни шешир на чело намичеш
и нагињући се напред, у сусрет њему идеш.
За тебе и за покојника слатко је и радосно молити се.
Испуњен благошћу, ти си сигурно тамо где су
– страшно је то и казати –
твој анђео и твој Спаситељ и лично – Серафим Саровски,
коме те је на старање предала моја мати.
О овом земаљском болу и неземаљској лепоти
теби, – најскрушенијем Александру –
ове ћу речи упутити:
сличан рододендрону или олеандру
у разноврсној башти био си, тата, ти.
А када и мене понесу једном одавде
у мртвачком сандуку,
ти, који си у великом страшном рату изгубио руку,
одједном ћеш из беле одежде две руке пружити:
обе ће у сусрет мени
раширити
загрљај твој блажени.

БОЖИЋНА ПЕСМА

Пустиња је већ вертеп њему спремила,
а небо звезду ужегло. Пастири су ватру распирили
и хлеб распоредили. Мудраци су на пут кренули,
а праведници су се у паклу узнемирили.

Као да им се причинио неки виноград блистави,
и они су се
на колена спустили пред Царем његовим и рекли:
благослови. А Он је умирућим од љубави
дао да најблаженије грозђе окусе.

Звезда је све својим златним одсјајем залила,
а магла велом покрила.
Много је анђела стало на врх тајанствене игле
која је небо уз земљу пришила.

И пружиле су се лествице од седмих небеса,
од почетка и краја времена
до ове суве земље са ветровима на готове,
до ових бесплодних суза, до овог мртвог камена.

И свако је почео да мисли шта да принесе
Пећина је рекла: животиње у топлом крзну,
Пустиња је рекла колевку мојих таласања.

Злато, тамјан и смирну — рекли су мудраци.
А небо: звезду.
Сиротињско огњиште — жар.
Пастири — своје ликовање,

Ирод је рекао: смрт,
а срце моје: мене,
мене принесите на дар.

Из Антологије православне поезије руских песникиња
коју је приредила и с руског превела
проф. др. Љубица Несторов

О ПРЕВОДИОЦУ

Љубица Несторов, рођена Јовановић, (1930) дипломирала је, магистрирала и докторирала на Филолошком факултету у Београду.

Предавала је руски језик у гимназији у Бачком Петровцу, основној школи. „Соња Маринковић“ у Земуну и на Машинском факултету у Београду.

Аутор је многих уџбеника руског језика, а такође и стручних и научних радова из области методике наставе руског језика.

Бави се и преводом руске поезије. Објавила је две антологије љубавних и религиозних песама руских песникиња.

Њени се преводи често могу наћи на страницама часописа „Суштина поетике“.